

AAN DE RAAD

**Datum behandeld
in college** 15 april 2025

Datum agendering 22 mei 2025

Onderwerp Begroting 2026 De Dienst
Portefeuillehouder M. van der Meer

**Behandelend
ambtenaar**

E-mailadres

Telefoonnummer

T. Osinga – Van der Zee /
T. Rodenhuis
t.rodenhuis@waadhoeke.nl

Samenvatting De gemeenteraad kan zienswijzen naar voren brengen over de begroting 2026 van De Dienst. In dit voorstel wordt toegelicht waarom het college adviseert om van deze mogelijkheid geen gebruik te maken bij deze begroting. Daarnaast licht het college de gevolgen van de begroting van De Dienst voor de gemeente Waadhoeke toe. Het effect is berekend op afgerond € 2,8 miljoen negatief.

Voorstel

1. Geen zienswijzen naar voren te brengen op de concept begroting 2026 van de dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân.
2. De financiële gevolgen te verwerken in de Kadernota 2026-2029.

Aanleiding

De conceptbegroting 2026 van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân (hierna: De Dienst) bevat de financiële weergave van de uitvoering van de Participatiewet, de WMO en de Jeugdwet, voor zover deze taken gedelegeerd zijn aan de Dienst. De begroting is opgebouwd vanuit maatwerkbegrotingen voor de vier deelnemende gemeenten. Ook de uitvoeringskosten van de Dienst zijn inbegrepen. De begroting 2026 is going concern opgesteld en bevat geen uitzettingen nieuw beleid, immers die bevoegdheid ligt bij de gemeenteraad. Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen moet de begroting van de Dienst voor 15 september ingediend zijn bij de provincie.

Beoogd (meetbaar) effect

De raad is geïnformeerd over de financiële verwachtingen met betrekking tot de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning, de jeugdwet, de Participatiewet, het BBZ, de IOAW en de IOAZ en de bedrijfsvoeringslasten van de Dienst.

Motivering

Argumenten

1.1 Hiermee wordt voldaan aan artikel 16 lid 3 van de Gemeenschappelijke regeling Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân 2022

De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het bestuur hun zienswijzen kenbaar maken over de ontwerpbegroting. De begroting 2026 geeft inzicht ten aanzien van de verwachte inkomsten en uitgaven.

1.2 In deze begroting 2026, die een bestending is van de begroting na wijziging 2025, zijn eerder geformuleerde zienswijzen verwerkt

De gemeenteraad van Waadhoeke heeft met betrekking tot de eerste begroting 2025 in de zienswijze naar voren gebracht dat het van belang is dat De Dienst en college gezamenlijk maatregelen treffen om de kwaliteit en kosten van de jeugdwet te beheersen. Vervolgens heeft de raad bij de begroting na wijziging 2025 De Dienst verzocht in de maatwerkbegroting voor Waadhoeke een taakstelling voor de jeugdhulp op te nemen van € 400.000 die (structureel) in de begroting 2026 is verwerkt. Beide zienswijzen hebben geleid tot een “Ketenbrede aanpak beheersing Jeugdhulp” die momenteel in uitvoering is. De begroting 2026 vermeldt t.o.v. de begroting na wijziging 2025 geen bijzonderheden die een nieuwe zienswijze nodig maken.

2.1 In de Kadernota 2026-2029 zijn de mutaties voor 2026 zichtbaar.

Zoals gebruikelijk zal het financieel effect in de ruimteberekening worden opgenomen onder het onderdeel Gemeenschappelijke Regelingen. Het effect is berekend op afgerond € 2,8 miljoen negatief.

Kanttelingen/risico's

1.1 De gebundelde uitkering (BUIG) van het rijk is nog niet bekend.

Deze dient ter dekking van de lasten van de uitkeringen die in het programma Inkomen zijn verwerkt. Omstreeks 1 mei 2025 worden de “nadere voorlopige budgetten” voor 2025 gepubliceerd en pas in oktober 2025 volgt het definitieve BUIG-budget voor 2025, wat doorwerkt naar 2026.

Alternatieven

Het alternatief is wel zienswijzen naar voren te brengen, echter de uitgangspunten van de berekeningen zijn alleszins redelijk.

Vervolg

Vervolg begrotingsproces

De Dienst vraagt de raad om uiterlijk 30 mei 2025 te reageren op de conceptbegroting. De stukken zullen in de raadsvergadering van 22 mei 2025 worden behandeld.

Vervolg inhoud

Het college zal in Q4 van 2025 een 'beleidsplan re-integratie' vaststellen binnen de kaders van de Re-integratieverordening (vastgesteld door de raad in 2023). Daarin wordt ingezoomd op de samenstelling van de groep uitkeringsontvangers, de kansen en knelpunten van de lokale en regionale arbeidsmarkt en kansrijke acties om instroom in de bijstand te voorkomen en uitstroom te versnellen en te verduurzamen (minder herinstroom). Dit plan zult u t.z.t. ter kennisname ontvangen.

Participatie

In het voortraject is tussen De Dienst en gemeente afstemming geweest over de uitgangspunten.

Financiën

De mutatie van de begroting na wijziging 2025 naar 2026 toont een nadeel van afgerond € 2,8 miljoen. Zie onderstaande tabel voor de afwijkingen per programma (een + is een voordeel en een - is een nadeel). Deze wordt onder de tabel per regel toegelicht.

	Begroting 2025 Waadhoeke	De Dienst Begroting 2026	Vershil
Inkomen	-18.327.260	-19.143.106	-815.846
Werk en Participatie	-2.372.101	-2.507.745	-135.644
Armoedebestrijding	-1.328.273	-1.360.152	-31.879
Wmo	-11.584.534	-12.024.635	-440.101
Jeugd	-20.073.530	-20.958.681	-885.151
Taakstelling jeugd	400.000	416.800	16.800
Bedrijfsvoering	-7.478.620	-7.752.096	-273.476
subtotaal bijdrage Dienst	-60.764.318	-63.329.615	-2.565.297
<i>Reguliere dekking:</i>			
SPUK inburgering (deel Dienst)	340.839	351.827	10.988
SPUK Opvang ontheemden Oekraïne	217.140	-90.000	-307.140
	557.979	261.827	-296.152
<i>Overige posten:</i>			
"Wmo via SDF" per 2026 in begroting Dienst	202.218	0	-202.218
Structureel effect jaarrekening 2024			158.000
Onvoorzien met bestemming/Beschut Werk			60.491
			16.273
Per saldo			-2.845.176

Het programma inkomen geeft een nadelig effect van € 816.000. De stijging wordt veroorzaakt door de indexaties op de budgetten en een verwachte toename van inwoners met een uitkering. Ook de loonkostensubsidie neemt toe.

Het programma werk en participatie toont een nadeel van € 136.000. Deze toename is met name het gevolg van de nieuwe financiële afspraken over de dienstverlening van Pastiel voor 2025. Verder is een prijsindexering toegepast van 2,4%.

Het budget voor het programma armoedebestrijding stijgt met € 32.000 vanwege inflatiecorrectie. Er is geen rekening gehouden met een mogelijk effect op de bijzondere bijstand vanwege het afschaffen van de Av Frieso in 2025.

De kosten van de Wmo stijgen met € 440.000. Dit komt door inflatiecorrectie. De invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage is door het Rijk weer uitgesteld, naar 2027.

Ook de kosten van de uitvoering van de jeugdwet vertonen een stijging, die wordt geraamd op € 885.000. Dit komt omdat rekening is gehouden met tariefstijging door indexering. De taakstelling van € 400.000 die in 2025 is opgenomen op verzoek van Waadhoeke is ook geïndexeerd en stijgt naar € 416.800.

De stijging van de kosten bedrijfsvoering is € 273.000 omdat rekening is gehouden met een toename van de salariskosten op basis van Cao-afspraken en op basis van doorrekeningen vanuit de septembercirculaire 2024 van het Rijk.

Voor de kosten van de inburgeringstrajecten is een specifieke uitkering beschikbaar. Deze dekt de stijging van de kosten van € 11.000.

De regelgeving voor de opvang van de Oekraïense ontheemden is gewijzigd en geeft de mogelijkheid voor het innen van een eigen bijdrage op basis van inkomsten uit werk. Deze bate is in 2025 nog niet geraamd. De SPUK 2025 betreft de geraamde compensatie voor de lasten. Voor 2026 staat een last van € 400.000 voor leefgeld en een bate van € 490.000 voor eigen bijdragen. Per saldo dus een nadeel van € 90.000, wat meeloopt in de verrekening met de SPUK.

Enkele budgetten die via het Sociaal Domein Friesland (SDF) lopen zijn per 2026 in de begroting van De Dienst opgenomen. Het gaat daarbij om de kosten van de subsidieverlening Veilig Thuis, en de baten voor Beschermd wonen, Maatschappelijke en vrouwenopvang (MoVo) en het Hoofdlijnenakkoord. In de begroting van De Dienst per saldo een effect van afgerond € 46.000 voordelig. Dit verklaart dus niet de kostenstijging bij de WMO.

Deze budgetten gaven per saldo een bate van € 202.218 in de begroting 2025 van Waadhoeke. Deze bate vervalt per 2026. Bij de concept-jaarstukken 2024 is geconstateerd dat de kosten van Veilig Thuis en de bate MoVo een nadelig effect toonden met een structureel karakter. Bij de behandeling van de jaarstukken 2024 zal voorgesteld worden om € 158.000 toe te voegen aan de genoemde budgetten ten laste van onvoorzien structureel.

Op de post onvoorzien met bestemming is een structurele bate opgenomen van € 60.941 die betrekking heeft op de hogere begeleidingskosten beschut werken. De lasten hiervan staan bij de Dienst. De bate kan dus als dekking ingezet worden.

Het budgettaire effect van de concept-begroting 2026 van De Dienst zal in de kadernota worden opgenomen.

Bijlagen

Bijlage 1: Conceptbegroting 2026 De Dienst

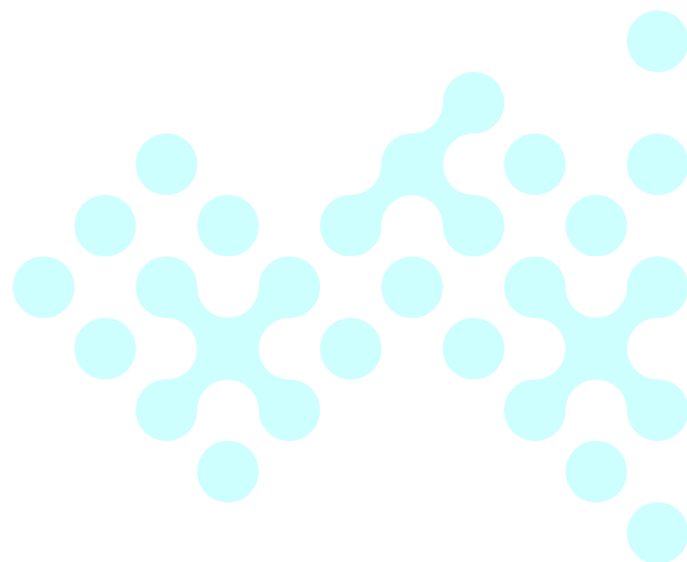
Bijlage 2: Financiële begroting 2026 Waadhoeke

Bijlage 3: Aanbiedingsbrief aan gemeenteraden

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2025-076130

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 15 april 2025;

B E S L U I T

1. Geen zienswijzen naar voren te brengen op de concept begroting de dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noordwest Fryslan.

2. De financiële gevolgen te verwerken in de Kadernota 2026-2029.

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 22 mei 2025,

{{Signature}}, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

